

贈

藏族民間歌曲選閱

中國音樂家協會成都分會編

48.98265
144

藏族民間歌曲选

中国音乐家协会成都分会編

四川民族出版社

1959年 • 成都 •

FV6110

藏族民間歌曲選

中國音樂家協會成都分會編

(藏、漢文對照)

*

四川民族出版社出版

成都人民中路

四川省新華書店發行 四川民族出版社印刷廠印刷

開本787×1092毫米·印張5+

1960年2月第一版 1960年2月第一次印刷

印數: 1—900 定價: 2角2分

統一書號: M8140·49

前 言

在这个集子当中，我們选輯了康藏地区解放前后流行的“絃子”、“山歌”、“踢踏舞”曲、“酒歌”和“簫籥卦”等共一百余首。在数量上，是远不能和民間实际流傳的歌曲相比的。我們只要求通过这些資料，介紹出这几种民歌形式的大概面貌，以供音乐工作者向民族民間傳統學習、研究和創作参考之用。至于其他地区的藏族民歌，以及藏族民間最盛行的“鍋庄”——“”

（卓）和其他形式，由于資料不全，故在这一集內暫不編选。

这个集子，是根据許多同志在解放以后的几年当中所搜集到的資料編选成的。在編选过程中，为了力求精練、确切，和具有普遍性，我們对各方面的資料進行了比較，选择，对很多歌調和曲調都作了一些調整和修改。同时，还不得不放棄很大一部份記錄得不够完善的东西，因此，我們不能不向那些提供資料的同志表示歉意。

由于資料不全，了解不深，加之語言隔閡，在整理工作方面难免存在着很多問題，甚至主觀主义的錯誤。这一点，希搜集者和讀者們提出批評，以便改進今后对民族民間音乐的整理工作。

关于記錄，有以下几点說明：

一、歌詞中有括弧的字和句子都是襯字和襯詞。这些襯字和襯詞，有一些是感嘆詞或呼号，有一些則是有內容的詞彙、短語或句子，但它們的內容大都与歌詞內容無關，并且無論唱什么歌詞，襯字和襯詞总是不变的，因而一律都不翻譯出來，只保留了它的記音。

二、絃子、踢踏舞、酒歌的标题，除大部份采用它本來的名称以外，有个别的因記錄時未能弄清它的名称，則以它的第一句为标题。三、山歌虽然都有一些原有的标题，如象“阿中”，“阿里洛”等等，但同名異曲的歌很多，有一些也因記錄時沒有弄清标

題，目前也無法查考，故一律都根據其內容另加一新的標題，以
便于清理。

三、歌詞的漢文注音當中，一部份採用了切音的辦法，例
如：几阿讀成“加”，格阿讀成“呬”。另有一些在漢語中找不
到同音的字，則以相似的音代替，例如弓記成“拉”。由於藏語
音韻與漢語不同，注音一般都不能使音韻也和原文完全吻合。

四、山歌曲調，節奏自由，裝飾音很多，這個集子里所記錄
的，一般都只具備一個大体上可靠的輪廓，與真正演唱的山歌比
較起來，並不是十分準確的。特別在裝飾音的多少以及延長音和
裝飾音的時值方面，演唱者總是隨唱隨變的，因此，差別可能更
大一些。

中國音樂家協會成都分會

1959年12月

藏族民歌的簡單介紹

一、絃子

“絃子”是康藏地区普遍流行、藏族人民特別喜愛的一種歌舞形式。跳這種舞時，通常都由一個人拉着胡琴領頭，人們稱這種胡琴為“絃子”，因此也就把這種歌舞形式叫作“跳絃子”。藏語叫這種歌舞為“འུལ་ཤེས་རམས་”（諧搶），按藏語直譯，འུལ་（諧）即歌，རམས་（搶）即跳舞。

འུལ་（諧）在藏語中是對歌謠的一種籠統稱呼，所以在藏族歌舞中又有“རྩེ་འུལ་”（果諧），”སྒྲུབ་འུལ་”（堆諧）等不同形式的區別。“果諧”是一種與“絃子”類似而不用胡琴伴奏的歌舞形式；“堆諧”是指流行于西藏地區的踢踏舞。康藏地區所說的“འུལ་”（諧）則是專指“絃子”這一種歌舞形式而言。

“巴塘絃子”是康藏人民公認為最好、最美的。因為巴塘以往是川、康、滇與西藏往來的交通要道，又是一個商業比較發達、物產也比較豐富的地區，藏區各地的文化在這裡有著比較頻繁的交流，所以當地人民有條件吸取各地民間歌舞的長處，創造出新穎、優美的“絃子”來。巴塘的“絃子”又由商旅、香客帶到各地，因而傳播很廣，對各地的民間歌舞有著極大的影響。

“絃子”的音樂具有適合於羣眾集體舞蹈的整齊節奏；同時，為了適應羣眾性的演唱，它的曲調一般都比較短小精悍，可以來回反復，音域一般都在 $\dot{5}$ 到 $\dot{1}$ （十一度）之間；只有極個別曲調的最高音到 $\dot{2}$ 。“絃子”音樂絕大多數是五聲音階，並多為 6 調式、 $\dot{5}$ 調式或 2 調式，在不少的曲調中，也往往有幾種調式的交替。

“絃子”的歌詞，絕大部份是六個音節一行的四行短詩，這

些短詩，可以填進任何一首曲調中去演唱。人們在演唱時，往往把很多首歌詞連在一起，用同一首曲調唱出。另外，還有一種“絃子”只能唱一種固定的歌詞。這類歌舞形式，有人把它列為雜曲類，但一般仍統稱為“絃子”，如象“ཁྱུ་ལྷ་མོ་”（布谷鳥），“གཟེང་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་པ་”（金鵲三姊妹），“གླ་མའི་བུ་མོ་”（拉薩姑娘）等等。這類“絃子”的歌詞一般都較長，分為許多段，每段兩句、三句，以至四句，也有一句的。每句七個音節到九個音節。這些歌詞每段所描述的對象不一樣而內容却大致相同，語言的結構也完全一樣。還有少數“絃子”的歌詞和山歌的歌詞一樣，分為三段，每段兩句到四句，每句八個音節。

二、山 歌

“山歌”藏語叫“ལྷོ་”（嚨），是一種不用樂器伴奏、簡單自由的歌唱形式。因為它的形式比較簡單，演唱自由，並可以任演唱者自由發揮，所以藏族勞動人民特別喜歡這種歌唱形式。

山歌的曲調通常都由兩個樂句組成。有一些曲調中，第二個樂句僅僅是第一個樂句改頭換尾的反复，如象：

I									
6	2	3	5	6	6	5	3	5	6
3	3	5	2	6	1	2	3	3	3
					—				
II									
6	2	3	5	6	6	5	3	5	6
3	3	5	2	6	1	2	2	2	2
					—				

這首曲調的兩個樂句只有一個結束音不同。又如：

I															
6	1	6	3	5	6	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
—															
II															
1	6	5	6	5	3	2	6	1	2	3	2	2	2	2	2
1	6	5	6	5	3	2	6	1	2	3	2	2	2	2	2
—															

$$\text{II} \quad 5 \cdot 2 \ 5 \cdot \overset{\cdot\cdot\cdot}{6}1\overset{\cdot\cdot\cdot}{2}3 \ \overset{\cdot\cdot\cdot}{2}1\overset{\cdot\cdot\cdot}{1}2 \quad \overset{\cdot}{1}\cdot 6 \ 5653 \ \overset{\cdot}{2}6 \ 1 \ 3532 \quad \overset{\cdot}{1}\cdot 6 \ 5 \cdot \overset{\cdot\cdot\cdot}{6}1\overset{\cdot\cdot\cdot}{2}31 \ \overset{\cdot}{2} -$$

I

$\underline{6 \cdot \dot{1}} \quad \underline{635} \quad \overset{5}{\underline{61231}} \quad 2 \mid 2 - - \overset{5}{\underline{16121}} \mid \overset{3}{\underline{165}} \quad 6 - -$

II

$\underline{6 \cdot \dot{1}} \quad \underline{653} \quad \underline{3 \cdot 7} \quad 2 \mid 2 \quad \overset{3}{\underline{3562}} \quad \overset{3}{\underline{1 \cdot 656}} \mid \overset{3}{\underline{532}} \quad 3 - -$

由于这种形式本身的簡單、自由，提供了發揮演唱者的演唱技巧和創作才能的巨大可能性，因而，一些有才能的歌手运用这一基本形式，根据他們所要表現的內容，唱出了各种不同的、華麗动人的曲調，和編制了無數优美生动的歌詞，并在歌唱藝術方面創造了丰富的表現方法和演唱技巧。

山歌的歌詞一般都有三段，它往往用比喻的方法，借对几种不同事物的描述來表达一个内容。三段体的山歌歌詞，每段都有兩句到四句，每句由八个音節組成。語言的分節一般都为三、二、三。除了三段体的歌詞以外，也有少数山歌只有一段歌詞的，这类歌詞則兩句、四句、十句、八句不拘。此外，“絃子”歌詞加上一些襯字也可以用山歌曲調來唱。

三、踢踏舞

踢踏舞在西藏地区最盛行，四川藏区只有巴塘、甘孜等地跳的人較多。这些地区称踢踏舞为 ཐུག་པོ （孝卓）。巴塘、甘孜等地区所流行的踢踏舞絕大部份是由西藏傳來的；有一些則是藏戲中穿插用的舞蹈。巴塘、甘孜等地区所跳的踢踏舞和西藏的踢踏舞在風格上迥然不同，很多都滲透了“絃子”風味，因而別具風格。

四、箍箍卦

“箍箍卦”藏語叫 ཀུན་པོ （諧莫），是藏族青年和姑娘們相聚一起作占卦游戲时所唱的歌曲。占卦有兩種方式：一种是每人拿出一件小东西交一人統一掌管，由他隨便取出一件藏在手中，然后由另一人或大家一起唱“箍箍卦”歌，唱完之后將所藏的东西取出來，看这东西是誰的，方才歌唱中所唱的內容便算是他的命运，大家便以此來取笑他。这样，一直輪流把每一个都唱完为止。由于人們参加占卦时所交出來的东西以戒指为主，因此大家把这种游戲叫作“打箍箍卦”。另一种方式是由一个人一面唱歌，一面依歌曲的節奏用手指按拍点人，誰在歌曲的最后一拍被点着，方才唱的內容便算是他的事迹。这种方式人們叫作“点卦”，但一般習慣把兩種都称为“箍箍卦”。“箍箍卦”的曲調多半是三拍子和二拍子混合的拍子，歌詞和“絃子”歌詞一样，內容則主要是爱情方面的。

五、酒 歌

酒歌—— ཆུ་པོ （搶諧），是藏族人民在聚会飲酒或向客人敬酒时所唱的歌曲。有的酒歌在演唱时边唱边舞，步伐与踢踏舞类似，音乐象“絃子”，也象“踢踏舞”。

目 录

藏族民歌的簡單介紹

絃 子 歌 集

阿大那伊 ཨ་ད་ལ་ལེ།	1
香秋林那夏 རྩེ་ཆུ་ལྷོ་ལ་ཤར།	2
索呀那索 (一) གསེལ་ཡད་ལ་གསེལ། (1)	3
索呀那索 (二) གསེལ་ཡད་ལ་གསེལ། (2)	4
也索索 ཡེ་སྟ་སྟ།	5
几尼馬松 གཅིག་གཅིག་སྟ་གསུམ།	6
阿那喇西西喇 ཨ་ལ་ཨ་ལྷོ་ལྷོ་ཨ།	7
洛穹 ལོ་ཆུང་།	8
意各查木洛洛 གཡས་སྐོར་ཐུ་མོ་མོ།	9
也莫索 ཡེ་སྟ་སྟ།	10
浪桑妹朵 ཀུན་བཟང་མེ་ཉེག།	11
①洛洛 (一) ལྷོ་ལྷོ། (1)	12
②洛洛 (二) ལྷོ་ལྷོ། (2)	12
③洛洛 ལོ་ལོ།	13
呬馬查处 ལྷན་སྟ་ཐུ་གསེལ།	14
阿媽那舍那舍 ཨ་མ་ལགས་སོ་ལགས་སོ།	15
歲郎青博那 བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ལ།	16

車里卓呬	ཅེ་རིག་ལྷོ་ལ་དཀར།	17
格桑曲珍	གསལ་བཟང་ཚོས་ལྷོ་ལ།	18
洽那伊所洛	ཅེ་ལ་ཡི་སོ་ལ།	19
舍令令桑郎郎	སེ་མེང་མེང་སང་ལྟང་ལྟང་།	20
哨穹左呬 (一)	གཡུ་རྩུང་ཁྱོ་དཀར། (¹)	21
哨穹左呬 (二)	གཡུ་རྩུང་ཁྱོ་དཀར། (²)	22
扎西登珠	བཟ་སེས་དོན་ལུ་ལ།	23
扎那西北創	བཟ་ལ་སེས་པར་སྒྲིག	23
伊孝卓拉	གཞས་ཞབས་ཁྱོ་ལ།	24
伊那香巴若	ཡིད་ལ་བྱས་པ་འཛིན་གས།	25
格桑日那	གསལ་བཟང་རི་ལ།	26
帮金妹朵	སྤོ་རྒྱན་མེ་རྟོག	27
假錯令令	བྱ་མཚོ་མེང་མེང་།	27
伊莫穹者若	ཡིད་མོ་རྩུང་འདྲིས་རྟོགས།	28
伊創龍巴	གཡས་ལྷོགས་ལུང་ལ།	29
下北洛青恩洛	ལུག་འཕལ་ལོ་ཆིང་ངན་ལོ།	30
呀那尔鬼桑雄	ཡར་ལ་གཏོང་དགོས་བསམ་ལུང་།	31
省省甲母那	སེས་སེས་བྱ་སོ་ལགས།	32
呀那	ཡར་ལ།	33
索呀拉索	གསོལ་ཡར་ལ་གསོལ།	34
呀洛正桑罗	ཡར་ལུང་དོན་བསམ་ལོ།	34

歲郎呀左那	འསོད་ནམས་ལང་འགྲོ་ལ།	35
哦惹洛	ཨི་རི་ལ།	36
惹窩通比果那	རི་བོ་མཐོ་པོའི་མགོ་ལ།	37
呬衣洛穹若	དགའ་ཡི་ཕོ་རྒྱང་རིགས།	38
那大索	ལ་རྩམ་གསོམ།	39
日翁都祖	རི་པོང་འདུག་གཙུག་	40
几尼馬松也馬厄阿	གཅིག་གཉིས་མ་གསུམ་བཞི་མ་ཟ།	41
①洛洛	ལྷ་ལྷ།	42
阿馬藏穹竹馬	ཨ་མ་འཛོང་རྒྱང་སྤྲ་མ།	43
打那呬哦	སྭ་ན་དགའོ།	44
尼馬甲錯	ཉི་མ་རྒྱ་མཚོ།	45
伊呀惹洛	ཡི་ཡ་རི་ལ།	46
惹用惹穹馬郎	རིག་ཡང་རིག་ལྗང་མ་གནང་།	47
松查母那	གསུང་ལྷ་མོ་ལ།	48
色夏本松	གསེར་བྱ་སྦྱན་གསུམ།	49
甲母大理錯卡	བྱ་མོ་དུ་མིའི་མཚོ་ཁ།	50
苦有	བྱ་བྱ།	51
阿米邦納	ཨ་མའི་བང་ལ།	53
歲郎青博那	འསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ལ།	54
意那索惹那	ཨི་ལགས་མོ་རིད་ལགས།	56
索呀那	སོ་ཡ་ལ།	56

这莫扎桑 མཛོ་ས་མོ་སྤྱ་སང་། 58

布母擇仁錯母 བུ་མོ་ཙོ་རིང་མཚོ་མ། 59

色令令桑浪浪 སེ་ལིང་ལིང་སམ་ལང་ལང་། 60

布母得巴 བུ་མོ་འེ་བརྟོད་པ། 61

孔雀吃水 མ་བྱ་ཅུ་འཐུང་། 62

山 歌 四

好的朋友 རོགས་མཐུན་པོ། 65

高山一重又一重 རི་མཐོན་པོ་གཅིག་དང་མཐོན་པོ་གཉིས། 65

康藏是个好地方 མ་སྐྱེད་པོ་ཁམས་བོད་ས་ཆ་ལ། 67

北京，莫斯科 བེ་ཅིན་དང་མོ་སི་ཁོ། 67

荒地变成乐园 མ་གློད་སྐྱེད་ཆེན་ལ་བསྐྱུར། 68

上走！上走！ ཡར་འགྲོ། 70

知心話兒向誰說 གཏམ་སྙན་པོ་ཡོད་དེ་སུ་ལ་བཤད། 71

阿中 མ་རྩུང་། 72

在那遼闊草原的尽头 ཐང་མ་ཆེན་ཐང་གི་ཐང་མགོ་ལ། 73

假若不相愛又何必想她 ཞེ་མཐུན་པོ་མེད་ན་ཅི་ལ་དྲན། 74

⑤洛洛 བོ་ལོ། 75

阿惹洛 མ་རི་ལོ། 76

若不把愛情記在心上 མཇམས་བསམ་པ་འི་དཀྱིལ་ལ་ས་བཞག་ན། 77

阿那哟 མ་ལ་ཨོ། 78

巴塘和新龍 འབང་ཉ་རྫོང་། 80

好听的山歌牧童唱	ལྷ་ཆུ་པོ་ལ་ཁའི་ལྷག་རྩི་རེད།	81
最快乐的地方是自己家鄉	ས་རྒྱེད་པོ་ལ་ལུས་ལུང་ལ་རེད།	82
今生我們起坐不离	ལུས་ད་ཏྲ་མཉམ་འགྲོ་མཉམ་འདུག་རེད།	83
快些回來	ཁྱེད་ས་ནས་ཕྱིག་	84
沒有找到心爱的姑娘	འདྲིས་བསམ་བསམ་རྒྱལ་དང་མ་ཟུང་ན།	85
哟那	ཨ་ལ།	86
村子里閑話很多	ཁྱ་ཁྱོང་དཔེན་ཁ་ཆ་ཆ་ནས།	87
可愛的姑娘	མྱི་བ་བུ་མ་རྩིང་ཐེ་མ།	88
叫不叫我伤心就全在你	ཞེ་མུག་པོ་ཨ་བཟོ་ཁྱོད་དང་ཤེས།	89
阿里郎莫	ཨ་ལི་ལ་མ།	91
虽然沒有財產她仍然可愛	ཁྱ་མེད་ནའང་ཡིད་ལ་འོང་མ་མ།	92
大馬不愛愛小馬	རྩ་ཆེ་ན་མི་དགའ་རྩང་ན་དགའ།	93
馬兒生來無紋彩	རྩ་མཛོ་ལུང་རྩང་ལ་རི་མ་མེད།	94
賽馬	རྩ་རྒྱལ་མ།	95
思鄉	མ་ལུ་པ་ཕན་བྱང་།	96
兩心在一起	ཤེས་མ་བསམ་ལ་མཉམ་འགྲོ་མཉམ་འདུག་རེད།	97

踢踏舞 ཐབས་ཕྱོ།

阿若拉穹	ཨ་རྒྱལ་ན་རྩང་།	99
格桑阿勒	གསལ་བཟང་ཨ་ལས།	100
槍那索若郎	ཆང་ལ་གསེལ་རྒྱལ་གནང་།	101
阿路勒色那色	ཨ་ལུ་ལེ་སི་ལ་སི།	102

甲瓦那給司 𠵿'བ'ལ'ཁི་འི་གཟི། 103

格桑拉翁那 བསྐལ་བཟང་ལྷ་དབང་ལགས། 104

意那正穹那 ཡི་ལ་དྲན་བྱང་ལ། 104

籊籊卦 གཞུས་མ།

“籊籊卦”歌(一)གཞུས་མ། (1) 107

“籊籊卦”歌(二)གཞུས་མ། (2) 107

“籊籊卦”歌(三)གཞུས་མ། (3) 108

“籊籊卦”歌(四)གཞུས་མ། (4) 109

“籊籊卦”歌(五)གཞུས་མ། (5) 110

“籊籊卦”歌(六)གཞུས་མ། (6) 110

“籊籊卦”歌(七)གཞུས་མ། (7) 111

“籊籊卦”歌(八)གཞུས་མ། (8) 112

“籊籊卦”歌(九)གཞུས་མ། (9) 112

“籊籊卦”歌(十)གཞུས་མ། (10) 113

“籊籊卦”歌(十一)གཞུས་མ། (11) 114

酒 歌 རང་གཞུས།

米莽金追馬甫 མི་དམངས་བཅོང་བཞུལ་དམག་དབྱང་། 115

央京道討 དབྱངས་ཅན་གདལ་རྩལ་ས། 115

郎洛穹司若 ལ་ལྷ་ཆུང་སའི་རོགས། 117

格桑达瓦那 གཤལ་བཟང་ལྷ་བ་ལ། 118

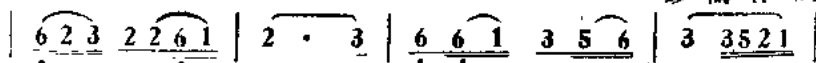
孙郎正呬那 བསྐད་ནམས་ཞུལ་དཀར་ལ། 119

ཨ་དཔ་ཡི།

阿大那伊

羽 健 記 譜
彭 濤 作 詞

2/4

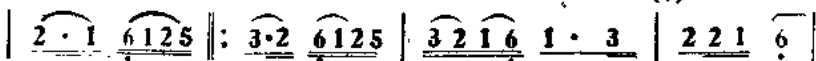
(ཨ་ དཔ་ ཡི་) གཞུས་གཅིག་ བེ་འཆས་ ཅི་

(阿 大那 伊) 諸 几 米 槍 几

(ཨ་ དཔ་ ཡི་) གཞུས་གཅིག་ བེ་འཆས་ ཅི་

(阿 大那 伊) 路 几 米 冷 几

(1)

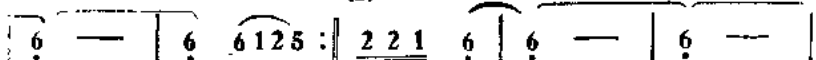
འཆས་ (ཡག་ ལ་) རིང་ སང་ ཀུན་ དང་ བཟུང་སྟང་། (ཨ་ལ་ནི་ སྟོ་)

槍 (呀 那) 登 桑 滾 蕩 吞 松 (阿那里 索)

ལྷན་ (ཡག་ ལ་) བེས་གཅིག་ སྟོ་ སྟོ་ སྟོ་ སྟོ་། (ཨ་ལ་ནི་ སྟོ་)

冷 (呀 那) 省 巴 左 博 雄 松 (阿那里 索)

(2)

(ཡག་ (ཨ་ལ་ནི་ སྟོ་)

(呀 (阿那里 索)

(ཡག་ (ཨ་ལ་ནི་ སྟོ་)

(呀 (阿那里 索)

歌詞譯意：

叫我們怎能不舞蹈，

今天大家親密團結了；

叫我們怎能不歌唱，

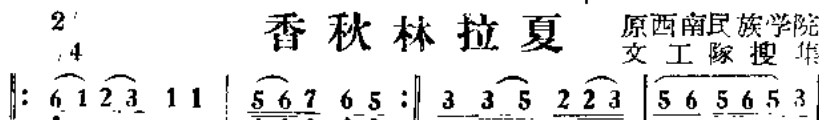
心里充滿着快樂了。

〔注〕釐上的反復記號，只表示同一行歌詞唱兩次。整個歌詞需要按譜將全曲唱兩次才能唱完。按一般的習慣，一首歌至少要唱四次，即甲唱第一段，乙再重復一次，甲又唱第二段，乙又重復一次。以下的各曲也與此相同。

བུང་ཐུབ་ཁྱིང་ལ་ཤར།

香秋林拉夏

原西南民族学院
文工队搜集

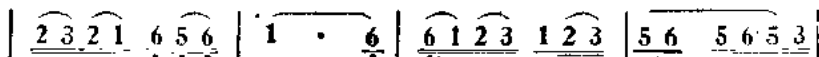

ཐོ་བ་ ཐོ་བ་ བཙོ་ལཱ་ཐོ་བ་ ཐུབ་མ་མཐོན་མཐོ་ཀུའུ་ཞི་ ནི།

达瓦 达瓦 甲五 令达瓦 交滚 毛主席 里

ཏི་མ་ ཏི་མ་ གཞེན་གྱི་ཏི་མ་ བུང་ཐུབ་ ཏང་གི་མཐོ་ ཁྱིང་།

尼马 尼马 色 几 尼马 共产党 给 果 車

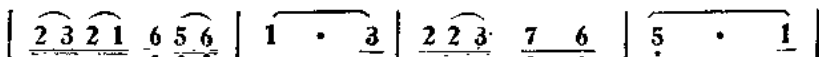

བཙོ་ལཱ་ ཐོ་བ་ འདྲ། ཐུབ་མ་མཐོན་མཐོ་ཀུའུ་ཞི་ ནི།

甲五 令达瓦 扎 交滚 毛主席 里

གཞེན་གྱི་ཏི་མ་ འདྲ། བུང་ཐུབ་ ཏང་གི་མཐོ་ ཁྱིང་།

色 几 尼马 扎 共产党 给 果 車

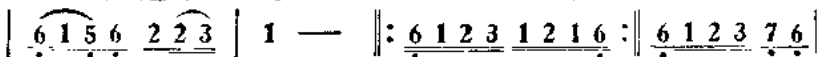

བཙོ་ལཱ་ ཐོ་བ་ འདྲ། (བུང་ཐུབ་ ཁྱིང་ལ་ ཤར་

甲五 令达瓦 扎 (香秋林拉夏

གཞེན་གྱི་ཏི་མ་ འདྲ། (བུང་ཐུབ་ ཁྱིང་ལ་ ཤར་

色 几 尼马 扎 (香秋林拉夏

བུང་ཐུབ་ཁྱིང་ལ་ ཤར་)

香秋林拉夏) (过門)

བུང་ཐུབ་ཁྱིང་ལ་ ཤར་)

香秋林拉夏)

